

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 128.

V Ljubljani, v ponedeljek 7. junija 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 6. junija.

Svečanost Ljubljanskih turnarjev

dala je nemškimi liberalcem priliko, da so včeraj v državnem zboru stavili jako ostro interpelacijo do ministerskega predsednika. Ta gospoda je prepričana, da se je res vse tako godilo, kakor enostransko poročajo nemški listi, in da bi bili vsi Nemci poklani in pomlateni, ako bi jih ne bilo varovalo vojaštvo. Interpelacija je zabeljena z najstrastnejšimi psovki in vso krivdo zvrča na deželnega predsednika in mestni odbor Ljubljanski, češ, da je svojo dolžnost na sramoten način najpregrešneje zanemaril in s tem pospešil nerodnosti, ki so se godile. Gospoda bi kaj rada videla, da bi se dalo mestnemu odboru potepeno pismo, zato vprašajo ministerskega predsednika, kako zadostenje hoče dati v dnu srca žaljenim Nemcem, in hoče li zopet poskrbeti poročstvo za ohranitev reda in miru, kterima po vedenju mestnega odbora preti naj veča nevarnost? Preden bo grof Taaffe odgovoril na omenjeno interpelacijo, skrbel bo za natančno vradno poročilo. Tedaj se bo pokazalo, je li res Nemcem pretila taka nevarnost, kakor trdijo liberalni dunajski listi. Iz poročila vradne „Laib. Ztg.“ je razvidno, da so telegrami dunajskih listov jako pretirani, in da je že sikanje ali kričanje nemškim junakom zadajalo čut gotove smrti.

Nihče ne bode zagovarjal pouličnega rogovljenja in vsak trezen in pameten človek mora obsojati nedostojno vedenje, naj se godi kjerkoli in kadarkoli. S psovanjem, kričanjem in pobalinsko nagajivostjo se družega ne doseže, kakor da ljudem očitajo pomanjkanje omike, surovo obnašanje, neplemenitost duha itd. Kdor narod slovenski pozna, vé, da se mu kaj tacega ne more in ne sme očitati, zato mora vsakega rodoljuba boleti, ko vidi, da našo belo Ljubljano zdaj vse prek črnijo, da jo stavljajo v eno vrsto s Kuhljevci, Kraljevim dvorom itd.

Ko so se godili omenjeni razgredi na Českem, zahtevali so česki rodoljubi sami, da naj se reč temeljito preiskuje in naj se oestro kaznujejo vsi, ki so se kaj pregrešili. Tudi slovenski rodoljubi morajo vsi brez izjeme tirjati, da naj se reč natančno

preišče, da se izvé, kje tiči pravi in prvotni vzrok nesrečnih dogodkov Ljubljanskih, so li bili res tako strašni, kakor kriče judovski listi dunajski, in kakšni ljudje so se jih vdeležili. Zlasti pa se mora dognati, jeli res vse to zakrivil mestni odbor Ljubljanski ali kdo drug. Ker je bila dotična seja odborova tajna, vnanjiki pač ne morejo vedeti, kakošni so bili razlogi, ki so mestni odbor pripravili k dotičnim sklepom. Da bi ga bilo vodilo edino le sovraštvo do Nemcev, kakor trdijo nemški liberalci, tega nihče ne more verjeti. Koroški listi nekako ponosno poročajo, da so turnarji svojo zastavo kinčali z rudečo-zlato-črnimi trakovi, ter s tem pokazali svojo prusko mišljenje. Nikakor se toraj ne morejo staviti v eno vrsto z rodoljubnimi avstrijskimi Nemci. Zato bo gotovo tudi mestnemu odboru prav, da se reč preišče in da se ne trosi neopravičeno natolcevanje in sumničenje po svetu. Ako je mestni odbor res kaj zagrešil, naj tudi njega, kakor posameznike zadene zaslužena kazen. Nihče se ne bode zanj potegoval, ako ga po zasluženju razpusté. Temu pa moramo odločno oporekati, da bi po zahtevanju Mengerjeve interpelacije taka kazen zadela mestni zastop brez vsakere preiskave, kakor se je zgodilo o nesrečnih dogodkih na Jančem, ki so imeli za narodno stranko sploh, zlasti pa za narodno stranko v Ljubljani najbolj žalostne posledke. Od tistihmal so se razmere mnogo spremenile, in ko bi vlada sedaj meni nič tebi nič razpustila mestni odbor Ljubljanski, bi s tem činom najbrže dosegla ravno nasprotni namen. Ako bi s pomočjo vradnikov zopet nemško-liberalni stranki pomagala k večini, bi si z njo na glavo nakopala najhujši nasprotnike, ki bi ji pri vsaki priliki po zgledu državno-zborske levice delali sitnosti in zapreke. Ker pa po našem mnenju ni prav lahko mogoče, da bi nemško-liberalna peščica še kdaj prišla do nenaravne večine, imel bi neopravičeni in pre-nagleni razpust mestnega odbora, kakor ga tirjajo Menger in tovariši njegovi le ta nasledek, da bi ne hotel noben miroljuben in zmeren človek stopiti v mestni odbor in da bi naposled v njem gospodovala najskrajnejša stranka.

Nova državna poslanca.

Desnica je zgubila v zadnjem času tri poslance in z njimi tri glasove, levici pa sta prirastla dva

glasova, ker sta včeraj v zbornico prišla na novo izvoljena levičarja Fürnkranz in Dumreicher. Poslednji je bil namesto Pacherja izvoljen od Celovške trgovske in obrtne zbornice, ter je prej služil kot sekejski sovétnik v naučnem ministerstvu, pa je po izvolitvi v državni zbor izstopil iz državne službe. Pristopil je k nemško-avstrijskemu klubu, ki ga je soglasno sprejel.

Dnevni red.

Vladni predlog, da bi se smela dolžna pisma dalmatinskega deželnega posojila rabiti za nakladanje sirotinskih denarjev, izročil se je budgetnemu odseku, potem pa se je sprejel zakon, ki dovoljuje skoz 10 let vsako leto 15.000 gld. za popravo kraljevega gradu na Českem. Dalje se je sprejel v tretjem branji zakon o zavarovanju delavcev proti nezgodam, in podaljšal zakon, ki za kotorski okraj preklicuje veljavo porotnih sodnij.

Obširno razpravo je zbudil zakon, ki za anarhistične pregreške preklicuje porotne sodnije. Zoper ta zakon se je oglasilo 6 govornikov, izmed kterih je prišel prvi na vrsto dr. Gregor. Za njim je česki poslanec dr. Zucker govoril za zakon. Ob dveh je bila seja sklenjena in pridejo drugi govorniki jutri na vrsto.

Carinski tarifi.

Carinski odsek je včeraj dovršil svojo nalogo in rešil nove carinske tarife. Danes poročevalec dr. Meznik izdeluje poročilo, ki bode jutri razdeljeno. Za petrolej bil je sprejet od poljskega poslanca Abrahamoviča nasvetovani tarif 2 gld. Za Suessov predlog glasovali so samo levičarji; vsi udje desne stranke so glasovali za carino 2 gld., razun štrih, ki so se glasovanja zdržali.

Vprašanje pa je, kdaj se prične obravnavati v zbornici. Ogerski zbor prične nove tarife obravnavati jutri, pri nas pa želé, da bi se pričela v sredo. Česki in Liechtensteinov klub sta za to, da bi se razprava pričela še le na jesen, toraj bo še le te dni mogoče dotični pričetek konečno določiti.

LISTEK.

Raič Božidar

(Reich Mathias),

župnik v Halozah, državni poslanec, je včeraj 6. t. m. zjutraj ob 7. uri umrl v Ljubljani pri svojem bratranecu prof. A. Raiču.

Rodil se je ranjki pri sv. Tomažu blizu Velike Nedelje na Štajarskem dne 9. februvarja 1827, postal mašnik l. 1850, bil učitelj gimnazijski v Mariboru nekako do l. 1862, potem kaplan in naposled od l. 1870 župnik pri sv. Barbari v Halozah. Mož je bil nenavadnih telesnih in dušnih zmožnosti, močnih prs, spreten govornik v javnih zborih, na taborih, Slovan skozi in skozi, žive prežive domišljije. Pisal je slovenski mnogo v bujnem prenakopičenem slogu, v kterem mu ni bil nikdo kos. Jemal je rad besede iz staroslovenščine in drugih jezikov slovenskih. — Tako je spisal: Temelj iz ruskoga je-

zika. Iz českega po Hankovih sestavih, kar je tiskano bilo v 8. str. 152 l. 1851 v Zagrebu. — L. 1856 se je oglasil v „Novicah“, kjer je priobčil „Pretres slovenskih beril“ za 3. in 4., 5. in 6. gimnazijalni razred, vredjenih po dr. Bleiweis in dr. Miklošiču, str. 102—135 in str. 143, kjer mu v dostavku odgovarja vredništvo. — Leta 1863 pisal je v „Naprej“ in od l. 1868 zeló marljivo v „Slovenski Narod“, od leta 1872 nekoliko v „Zori“ itd. V „Narodu“ je priobčeval mnogo političnih razprav, izmed kterih so nektare tudi posebej natisnjene, na pr.: K. Havliček Borovský. Životopis in politični nazori. V Mariboru 1869. 8. 39. — Životopisje v Listkih leta 1872 o Debeljaku in Kosu (nerazborito) itd.

„Matici Slovenski“ je bil še kaplan pri sv. Barbari že ustanovnik in od I. obnove zboru odbornik, poznej poverjenik, in nekaj časa marljiv pisatelj. V njenih „Letopisih“ se nahajajo njegovi sestavki na pr. L. 1867: „Drobtinčica o omiki oziroma na slovenske učenjake“, spisal Raičev Božidar. „Modrišče“ predelal R. B. — Leta 1868 „Črtice o

Prekmurcih in o njihovem govoru“ str. 53—76. „Svoboda“. — L. 1869. I. „A. Krempelj“ str. 86—94. II. „Prekmurski knjižniki pa knjige“ str. 57—84. — Leta 1873 je spisal v knjigi Matice Slovenske „Slovanstvo“ oddelek: „Bolgari“ str. 315—354. — L. 1878: „Staro- in novoslovenske jezikoslovne črtice“. — „Oroslov Caf“ str. 72—101. — Pri-poveduje se, da tudi v oporoki ni pozabil „Maticе Slovenske“, ktera se skazuje hvaležna, da z nje hiše visi žalostno črna zastava in da je poklonila mu dostojen venec na prezgodnjo rakev. Bodi mu blag spominj!

Pisma iz tujine.

XI.

(Dalje.)

Zopet se zaziblujemo na vozu ali prav za prav začnemo drobovje reščetati in zopet se nam predstavljajo novi predmeti v občudovanje. Bili smo v okolici Treh Far. Srečevali smo Vlahinje v prazniški obleki z zlato pretkanimi čepicami na glavi in

Tužna Irska.

(Dalje.)

Angleški državniki in svetovalci kraljice Elizabete spoznali so sedaj, da podjarmijo Irsko, ako iztrebijo zadnjega Irca na irski zemlji. Tekla je kri, gorele vasi, polja venela pod angleško petó, da Elizabeta doseže namen v imenu državne in verske prostosti. Nesrečni narod, sestradan in stiskan, brani zopet svoje pravice v krvavem boji. Hugo O' Nial stopi na čelo svojih irskih rojakov.

Sreča ni bila mu mila; premagal ga je angleški poveljnik, v boji vzrastli lord Mountjoy. Špansko brodovje, ki je Ircem hitelo na pomoč, uničila sta grozen vihar in admiral Howard. Vstaja je udušena, narod irski je bil po besedah angleških zgodovinarjev zbit kakor v slopi. Elizabeta je bila zadovoljna, ko so v Irski živeli ob mesu izkopanih človeških trupel. Pričelo se je ono sistematično ropanje, ki se je nadaljevalo v 17. stoletji; Ircem je ostalo le golo življenje, ostali so berači na lastni zemlji.

Zemlja se je razdelila med angleške vojake in klativiteze, Ircu so pustili pravico, poginiti od glada. Jakob I., prvi kralj zedinjene Velike Britanije in Irske, je razdelil nad 800.000 oralov irske zemlje po 1000 do 2000 oralov med angleške „mlajše sinove“ in vojake; le tretjino so smeli Irci obdelovati. Prepovedal je celó, Ircem prodajati zemljišča. Tu imamo žalosten vzgled, kako postane cel narod berač vsled ničevih razlogov.

Tudi Karol I. se je držal enake politike. Njegov namestnik, lord Strafford, mu je bil desna roka. Ko pa je angleška revolucija nad njim izrekla krvavo obsodbo (1649), bili so ravno Irci, ki so do konca kralju ostali zvesti: katoliški Irci so se združili z rojalisti proti puritanizmu in revoluciji.

Toda zmagala je prekucija, in njen diktator Oliver Cromwell je stopil z železno nogo na irska tla. Zopet si je podjarmil zeleni otok „z milostjo božjo“ in groznimi dejanji. Vse gorje prejšnjih časov se je razlilo po nesrečni zemlji. Povelje je dal hladnokrvni mogotec, da se Irec umakne v pusto in nerodovitno pokrajino Connaught. „V Connaught ali v pekel!“ je režal brezsrčni Cromwell. Cele množice irskih dojenčev je moril angleški meč. Na srčne prošnje in tožbe je odgovarjal Anglež: „Nits will be lice“. Najlepšo grofijo, Tipperary, je Cromwell za-se obdržal; ostalo zemljo je konfiskoval in razdelil. 80.000 Ircem je prognal v Zapadno Indijo, in čez 6 let je ostalo teh prognancev 20, ne 20 tisoč, marveč le 20 oseb. Irski parlament je Cromwell razpustil; Irska je pošiljala odslej 30 zastopnikov v angleški parlament. To je bila prva unija in tretja osvojitev.

Restavracija Stuartov ni Ircem prinesla pravice in polajšanja; tudi kdor je kot kralj vse storil proti Angliji, irske pravice ni smel in ni hotel poznati. Karol II. ni bil hvaležen narodu, ki se je daroval za njegovega očeta. Jakob II. kot katolik sicer ni preganjal katolikov, pač pa mu je šla v slast irska zemlja. Razmere na „sesternem otoku“ so bile v tem časi take, da je o njih angleški namestnik, lord Essex, izrekel žalostne besede: „Trpljenje te dežele morem primerjati le z utrujenim jelenom, kterega vržejo psom kot plačilo in od kterega si vsak odtrga kosec mesa.“

Ko je Viljem Oranski svojega tasta Jakoba II. prognal s kraljevega prestola, zbežal je kralj na Irsko. Irci so bili udani in zvesti svojemu kralju, zastavili so zanj svoje življenje. Tudi irske žene in dekleta so se hrabro borile proti Angležem. Vendar se je morala podati irska armada 3. oktobra 1691 ter v Limeriku skleniti pogodbo z angleško vlado. Ta pogodba je Ircem obljubila prosto vero, vravnala posestne razmere, dovolila splošno amnestijo ter pripoznala plemenitašem in meščanom pravico, da smejo imeti in nositi orožje. To je bila četrta osvojitev.

In kako je Anglija spolnovala svojo besedo? Vpeljala je kazenske postave, ki so kruto tlačile Irsko do velikanskega boja v Severni Ameriki (1775). Noben katolik ne sme svoji hčeri obljubiti dote niti narediti oporoko. Mož mora prepustiti ženi, če je protestantinja, izrejo otrok; ako sin postane protestant, dobi vse premoženje svojega očeta. Kupi katolik zemljišče, smé mu ga po postavi odvzeti protestant brez odškodnine. Noben katolik ni smel zemljišča vzeti v najem za več kakor 31 let, in če je s pridnimi rokami dobil iz zemljišča tretjino več dohodka, kakor je znašala najemnina, smel ga je protestant spoditi z zemljišča. Katolik ni smel imeti konja, ki bi bil več vreden od 5 funtov (50 gold.). Vsacega boljšega konja mu je smel odpeljati protestant za 50 glđ. odškodnine. Pri takih postavah pomagaj si, če si moreš.

Če je katolik kje podučeval, zapal je kazni veleizdajstva; kdor je svoje otroke pošiljal v poduk h katolikom, bil je ob vse svoje premoženje, tudi „pro futuro“ (za prihodnost). Katoliku niso bila odprta vrata do nobene javne službe, niti v pisarni, niti v vojni. Protestant, ki je vzel v zakon katoličanko ali ki je katoliško vzrejal svoje otroke, postal je v vsem enak katoliku. Katoliški duhovniki in muihi so bili iztirani iz dežele; kdor bi se bil vrnil, smel je pričakovati grozovito smrt. Vrh tega je moral irski najemnik še desetino plačevati angleškim škofom in popom, ki so navadno kot „absentees“ (ne navzoči) na inostranskem bogato živeli ob irskih žuljih. Sploh postava ni poznala „papista“, le kot črv se je moral plaziti v prahu pred angleškimi svobodoljubitelji. Celó Gervinus, znani protestantski zgodovinar najnovejšega časa je zapisal označilne besede: „Svetohlinstvo angleške cerkve (Hochkirche) bahato uči, da je protestantizem mati prostosti. Angleška prostost pa je proti svojim katoliškim otrokom le mačeha, ki doji s krvjo.“

Slaba leta so vrgla tisoče revnih prebivalcev v mrzlo naročje grenke smrti gladu. Vendar so ostali, radi donašali skromne darove za katoliško cerkev; zvesto so prenašali z svojimi duhovniki nesrečo in bedo, v prisiljeni nevednosti, usmiljenja vrednem pomanjkanji.

In ko se je Anglija po 80 letih ozrla okrog, videla je v Irski podvojeno in katoliško prebivalstvo. Da se je ozrla okrog, prisilila jo je vstaja v amerianskih naselbinah leta 1775. Leta 1778 je Anglija Ircem olajšala nezasluzene kazni. Katoliki so si smeli s pogoji pridobivati zemljišča. Polagoma so se pilile kazenske postave, to pa le, kedar je bila Angleška v zadregi. Anglije slabost je bila Irske edina tolažba.

Med tem so se osnovala razne družbe, ki so

imele namen odbijati tujo silo ter irskemu narodu zljajšati življenje kot: „Whiteboys“ (beli mladenčji), „hearts of oak“ (hrastova sreca). Ker je Anglija vse svoje vojake odpoklicala iz Irske, oglašali so se Irci kot „irski prostovoljci“, da branijo deželo. Število teh prostovoljcev v malih letih narastlo je do 100.000. Vendar ta prostovoljna armada ni bila Ircem ravno naklonjena, ker ogromna večina je bila škotskih presbiterijancev in privržencev angleške vere. Irski katoliki so kot hrabri vojaki tudi smeli vstopiti v vrste prostovoljcev, toda imeli niso nikacega vpliva na vodstvo. Ti prostovoljci so se naslanjali na opozicijo v irskem parlamentu pod vodstvom slavnega Grattana; njih politični program je bil, odtrgati angleško-irsko naselbino gledé postavodaje in kupčije od Anglije.

Navidezno so tudi dosegli svoj namen. Ko je bila leta 1782 Anglija v veliki nevarnosti, sklenil je irski parlament legislativno svojo neodvisnost od Anglije, in ta mu je morala pritrditi. Sedaj so si smeli katoliki pridobivati zemljišča, graditi šole ter otroke podučevati v katoliški veri. Toda politične prostosti niso dosegli. Prosta je postala v prvi vrsti le angleška naselbina v Irski. Naravno je toraj, da je francoska revolucija našla na zelenem otoku rodovitna tla za nevarno vstajo.

Leta 1792 so irski katoliki vprvič prosili za volilno pravico, toda zastoj. Ko je pa še isto leto francoska armada sijajno prodirala do sreca Evrope, morala je Anglija odjenjati. Irci so dobili nekaj nižjih služeb in tudi aktivno volilno pravico. Irske prostovoljce je angleška vlada razpustila, ker so preveč vplivali na zbornico v Dublinu. Osnovala pa se je druga, mnogo nevarnejša družba „zedinjenih Ircem“ (United Irishmen). Tudi to zvezo niso pričeli irski katoliki, marveč protestanti severne Irske, ki so bili malone vsi Angleži. Težnja „zedinjenih Ircem“ je bila bistveno revolucijska in republikanska. Srkala je hrano iz revščine irskega naroda. V Irski je razširjena misel, da je angleška vlada nalašč skrivaj podpirala to zvezo, da bi dobila nov povod zatirati irski narod. Bočisi kakorkoli, pozabiti ne smemo, da je Anglija morala napeti vse sile, zbrati vse moči proti republiki in francoskemu carstvu. Mnogi Irci so se nagibali na francosko stran, in proti koncu 18. stoletja je Francija večkrat poskušala Irsko zasesti, dasi zaman. V teh okoliščinah je morala rasti razdraženost na obeh straneh od leta do leta. Mnogo so k temu pripomogli tudi angleški grajščaki in njihovi agenti, ki so molzli irski narod. Do skrajnega obupa pa so Ircem prisilili oranžisti (orangemen), prostozidarske zveze, ki so s smrtnim sovraštvom preganjale katoliške Ircem (1795). Ob obletnicah angleških zmag nad Irci napravljali so oranžisti javne sprevede, prepevaje najnesramnejše pesni, kterih posledice so bili krvavi pretepi do najnovejših dni. Vrh tega so Ircem vedno nadlegovali angleški vojaki s svojim nespodobnim obnašanjem. Pred njimi ni bilo varno niti premoženje, niti čast, ne prostost, ne življenje. Kdo naj popiše dostojno vse trpljenje naroda irskega? Mera je bila polna, in l. 1798 vskipela je jeza, vzdignil se je narod proti barbarizmu, podal je roke prisiljen revolucijskemu fanatizmu.

Grozedejstva so se godila povsod, vendar zgodovina pričuje, da jih je največ zakrivila angleška gospôda. V teku leta so Angleži vdušili vstajo v krvi

z dolgimi kitami. Moj prijatelj vslikne, da se tu ljudje tako nosijo, kakor oni v Straussovih operetah, ter mi je bil prav hvaležen, da sem ga dovel tako globoko v jutrove dežele. „Vidiš ti, dragi mi prijatelj“, mu rečem, „tam doli pod modrim hribom pa je najbolj jutrova vas te jutrove dežele, tam je vas domača, rojstni moj kraj.“ Prijatelj se zamisli. Gotovo mu misli blodijo po glavi: Tam ob „schöne blaue Donau“, kjer mu je zibelj tekla; vidi parnike po modri reki (ki je pa navadno umazano rujava), sliši železnične hlapone žvižgati in izreči besedico: „Kultur“, mogoče da začuti v prsih tudi nekakov „Drang nach Osten“. Kje pa sem sedaj? Meni pa so bili pred očmi oče in domača družina, naša slovenska domovina in slovanska vzajemnost! Domočina, če tudi uboga, vendar si mi draga. Slovane nas je družil poprej naš rodni sovražnik, Turek, treba pa tudi od slej naprej, da se zedinimo proti drugemu sovragu, ki se je med tem časom ojačil nam za hrbtom. Pa pustimo to, to spada v politični del.

Ob 5. uri popoldne prišli smo v Metliko. Tu treba je bilo zopet novega lista do Črnomlja, pa

hajn v drug voz in drdrali smo po suhi dolini do Gradca, kjer so bile nekaj fužine, sedaj pa samo razvaline. Ni ga več niti tiru, niti sledu po pečéh, kjer so topili železo za ogromne kroglice, ktere so vlivali. Zarad pomanjkanja železnice ni moglo blago tekrovati s tujim blagom. Tako nam gine ono male obrtnosti, kar je še imamo. Grobna tišina vlada na tem kraju, kjer je bilo poprej toliko veselega šundra in ropotanja. Dobro okrepčavši se pri tukajšnjem Janžetu, zavili smo po polji do Črnomlja. Dospevši do Črnomljskih vrat, ne vidim niti slavoloka, niti ne slišim mestne godbe „burgerjev“. Tudi zvonovi na visokem zvoniku so molčali in tam gori na „Komenskem Gradu“ baje tudi niso imeli smodnika, da bi bili naznanili moj prihod. Gotovo sem se bil zameril Črnomljcem, ker jih celih trinajst let nisem več obiskal. Še poznali me niso več. „Hôtel Lakner“ naju je prijazno sprejel. Moj prijatelj je ostal v Črnomlju, jaz pa jo mahnem peš k roditeljem svojim v uro oddaljeno prijazno vas Rožanec. Bil sem kmalo v svoji rojstni vasi. Dospevši do naše hiše, postojim nekoliko, srce mi utriplje, na uho vlečem, če še budiyo ter zaslišim moliti jih

rožni venec, poslušam še bolj natanko, da bi slišal očetov glas, kajti njihovo zadnje pismo mi je naznanjalo, da so slabega zdravja. Oj veselje, tudi očetov glas zaslišim, — sedaj pa le noter. Vsi so vstrmeli — nepepisljivo veselje. Najdel sem očeta sicer bolnega ali vendar pri mizi in ne v postelji, tudi drugi bili so zdravi, edinega brata Jožeta je manjkalo.

Oj ti nesrečna Mantova!
Ki si požrla Jožeta.

Nemila smrt ga je pokosila pri 17. pešpolku v garniziji na Dunaji l. 1882, umrl je za vročinsko boleznijo.

Drugi dan sem šel naproti svojemu prijatelju, ki je želel videti tudi moje roditelje, akoravno se ni mogel z njimi pomeniti. Ogledoval si je naše visoke vinske trte, kakoršnih nimajo na Doljnem-Avstrijskem in tudi tu se je baval z risanjem, da si čas prežene.

Doma sem bival pet dni, potem pa je trebalo iti s prijateljem dalje na naše potovanje za kratek čas v Trst in Benetke. Poslovil sem se toraj pri svojih in s silno žalostnim srcem odrinil jo proti

irski. Najmanj 70.000 Ircev je palo v boji in pomrlo v ječah. Dežela je bila razkosana, republikanska stranka uničena, katoliki so zgubili vse politične pravice, parlament vso svojo veljavo.

V tem časi (1796) sta stopila z mislijo na dan angleška državnik Pitt in Castlereagh. In ta misel je bila unija, spojenje irskega parlamenta z angleškim.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. junija.

Notranje dežele.

Kriza na Dunaji ni več tolikanj nevarna, kakor je bila minuli teden, popolnoma brez nič pa menda le še ne bo; kajti Tisza se je zopet odpeljal, ne da bi bil kaj prida opravil. Našim ministrom, ki so vanj silili, da naj vendar še nekaj prijenja, rekel je Tisza, da ne more niti koraka na svojo roko več napraviti, če si noče sovraštva in nevolje svojih kolegov v Budapeštu na glavo nakopati. Dalje se mu tudi potrebno zdi, da preden se kakoršne-koli razprave v tem smislu pričnó, naj se avstrijska vlada s sedanjo večino v poslaniški zbornici na trdno stališče postavi; kajti on noče svoje ogerske vlade v nevarnost razpostavljati, da bi končno le-ta že to in ono dovolila, kar bi potem avstrijski parlament nikakor sprejeti ne hotel. No, reči se mora, da Tisza ni nič preveč zahteval, in kakor nam je iz poslednjih telegramov minulega tedna znano, je menda to naša vlada tudi sprevidela, ter prijenjala, kolikor se je dalo, ker je sprejela nasvet Abrahamoviczev in zavrgla predlog Suessov. Da to levičarjem ni všeč, razume se že samo po sebi brez dokaza, in neradi verjamemo, da bi se oni ne ozrli takoj zopet po novih spletkah, s katerimi bodo skušali sedanji, tolikanj jim sovražni kabinet vreči. Da bi ga vrgli, bilo jim je temveč na tem ležeče, ker so sprevideli, da se Poljaki krize bojé, dobro vedoč, da bi jim bila na škodo v vsakem oziru. Poljaki so to tudi res uvideli, da je tako in so prijenjali. Sicer pa nam o tem dopisnik iz Dunaja bolj natanko piše.

Afera generala Janskega še zmirom duhove vznemirja in to žalibog v krogih, kjer bi se bili najmanj kakih posledic nadejali. Častniki so se jeli zaradi nje v Budapeštu dvobojevati. V soboto teden sprla sta se zaradi generala Janskega dva lajtenanta v pešpolku Stubenrauch tako, da sta potegnili sablje in se mahali jela. Borilca sta Albert Menyhard in Milan Rasinec. Poslednji je ostal težko ranjen na bojišču; sicer tudi Menyhard, ki mora prej ko ne samo čisto Arpadovo kri v svojih žilah imeti, ni odšel brez praske, vendar pa taista ni bila tolišnja, da bi ne bil takoj na to z nekim nadporočnikom dvoboja pričel, kateremu je bil prav tisti povod. Žalostno, če se bodo častniki enega in tistega polka med saboj klali zaradi vprašanja, ali naj se general Janski hvali ali graja zaradi svojega postopanja. Kdor je častnik v aktivni, rezervni ali brambovski armadi našega cesarja in nosi zlat portopej na sabli, pač ne more in ne sme drugega mnenja imeti, kakor da je general Janski postopal, kakor se to avstrijskemu častniku spodobi. Sporočnika Menyharda naj bi pa prav pošteno zaprli, potem pa iz c. kr. vojne zapodili. Za take ljudi je pri ciganih prostor. Da je general Janski pravilno ravnal, kaže nam tudi odlok cesarjev, ki mu je dal za nekaj časa odpust, potem mu pa določil dosedanji delokrog, toraj ne bo nikamor premeščen.

Črnomlji. Tu sem obiskal gospoda župnika, kajti č. g. Vesel postregel mi je večkrat s tem ali onim, odkar sem na tujem, treba je bilo toraj osebno zahvaliti se mu. Starček me je prav prijazno sprejel ter mi dal priporočilo do mojega sošolca, čast. g. Malenška, ki kaplanuje sedaj pri sv. Petru v Ljubljani. Srečal sem tudi staropoznanega g. dr. Pavlina, kateri se me je prijazno spominjal na moje dijaške leta. Kratek je bil naš pogovor pa hajd v "hôtel Lakner", kjer me je prijatelj čakal. Tú v Čitalnici pri gospodih, v katerih sredo je bil moj prijatelj, med tem, ko sem se jaz bavil pri sorodnikih, prav prijazno vsprejet, poslovala sva se in se prav težko ločila od tih blagih gospodov. Vsedla sva se potem v železnični vlak, pa kaj pravim, v železni poštni voz, ki je začel drdrati gori v Kočevske hribe proti Mavrlu in proti Kočevskemu mestu. Od Rožičvrha proti Mavrlu je cesta zopet strma kakor streha in moj prijatelj pravi, da smo zopet v Gorjancih ter me vpraša, če so to naše najboljše ceste. Rečem mu: pred nekaj leti še tako ni bilo. Z Mavrlom zapustili so nas tudi vinogradi, a obdajala nas je silna bukova hosta. Moj prijatelj ni se mogel zadosti nagledati debelega lesa, večidel trohnečega.

(Dalje prih.)

Na Nemškem nekako računijo na **blüßnjt propad Austro-Ogerske**. Ker jim uprav dobrih dokazov za tako nam "prijazno" politiko manjka, jemljó jih kar od kraja, kjer jih dobé. V tem smislu sta jim jako dobro došli poslednji dve točki v avstro-ogerski politiki: napovedana kriza na Dunaji in pa škandali na Hentzijeve spomeniku v Budimu. "Köln. Ztg." jih je po svoje tako raztolmačila: "Ob jako neugodnem času, ker prav pred sklepom tretje pogodbe razpočilo se je med Dunajem in Budapešto globoko brezdno, ki bode pogoltnilo sedanjo spravljivo vlado grofa Taaffeja, brezdno se bo pa vsled tega še bolj razširilo. Kar se je v poslednjih dneh na Ogerskem zgodilo, se pač ni zgodilo zaradi Hentzijevega spomenika in ne zaradi generala Janskega, kateri jo je kakor begun pobegnil iz madjarske zemlje, temveč šlo jim je za cesarja in državo. Madjar v svojem srcu ne pripozná nobene države in nobenega cesarja, temveč edino le nositelja ogerske krone. Le, ker jim je zdrava pamet tako narekavala, obdržali so do sedaj v Budapeštu še skupne zadeve, ker so se nadejali, da bodo v vseh važnih zadevah Madjari odločevali. To se vidi sedaj, ko jim je jel petrolej do živega iti. Takoj so Madjari krenili na pot, vsled česar je bilo brezdno še širje postalo, da so se ga na Dunaji vstrašili in so hitro odjenjali. Sicer pa na Dunaji ne prijenjujejo prvo pot; o so že in bodo še. Iz začetka jim je šlo to gladko spod rok, sedaj že težje in jim pojde še težje, kedar pride na vrsto razkroj stalne armade, kateri so dnevi tudi že šteti, kajti država s čudovito vstrajnostjo vsak sebi hiti. Kmaló bode sprejela personalno unijo." A temu mi pristavimo le to-le: Hentzijeva aféra je nasledek debate o domobranu; ta debata je madjarski narod močno razburila, Tisza je prišel ob popularnost, a odgovor na Ugronovo interpelacijo ga je zopet obdal s sijajnim bliščom, interpelacija mu je bila kakor "rešilni angelj". — Kar pa se tiče carine o petroleji, je pa vsa ta stvar boj med kavkaškim in med ameriškanskim petrolejem v poslednji vrsti pa boj med ogerskimi denarnimi velikaši. (Če hočete verjeti med ogerskimi in gališkimi židovi). Očiščeni petrolej nekako onesnažijo in ga nerafiniranega uvaževajo, da plačujejo namesto 10 gold. le 1 gold. carine. — Poljaki se potegujejo za domač petrolej, oziroma za lastnike rudnikov, ki so pa zopet židje. — Ruski petrolej iz kavkaških dežel (via Batu) je boljši, kakor ameriškanski in gališki in bode oba izpodrinil, t. j. jedro vsega.

Vnanje države.

V Iztočni Rumeliji, posebno pa v Filipopelju vam dandanes živ človek drugega ne govori, kakor o **zaroti proti knezu**, kateri so nedavno na sled prišli. Zarotniki so vsi v rokah pravice in se je preiskava že pričela. Zarotniki so bili največ inozemci. Kolikor se je kaka tuja vlada vmes vtikovala, je lože sumničiti, nego dokazati. Življenje kneževó bilo je odvisno tako rekoč edino le od vspeha pri volitvah. Če bi bila ruska stranka pri volitvah propasti imela (kar se je, kakor znano, tudi kasneje v resnici zgodilo), so zatrdno sklenili kneza s poti spraviti in naj veljá kar hoče. Prijatelji kneževi in ostali mu verni del naroda, so ga sicer svarili, da naj se čuva ter naj ne potuje brez varstva po deželi, kjer ima tolikanj skritih in javnih sovražnikov; toda knez se za vse to ni prav nič zmenil in se je večinoma povsod v odprtem vozu vozil in brez ponujane mu spremstva. V resnici velika sreča, da je zdravo kožo odnesel. V obližji Filipopelja nameravali so ga na šestih krajih napasti in je bila nevarnost ondi tem večja zanj, ker so sovražni mu listi Zankove stranke strastno proti njemu pisali in so ga ljudstvu, kakor največjega tolovaja slikali. Knez se pa za vse to ni kaj prida menil in je svoje potovanje brez vsake posebne previdnosti nadaljeval, zanašaje se ravno na hvaležnost naroda, ki mu je iz celega srca vdan. Mož se ni motil. Zarotniki so razun dveh Črnogorcev, ki sta jo čez mejo popihala, vsi pod ključem, in bodo dobili, kar jim gré.

Nekteri časniki po sili hočejo vedeti, da se **zelena Irska** prav po tistem pripravlja na notranjo vojko, in da za tisto Orangisti že zbirajo vojake. Za aktivno službo imajo jih baje že 37.900 mož, za rezervo pa 28.101 vdelenih in 7560 takih, katerim niso še nikjer prostora odločili; vsega skupaj toraj 73.561 mož. Vendar pa to še ni vse; to je menda še le majhen odlomek, nabran po severu Irske, odlomek tiste velike sile orangistovske moči, ktera čaka vgodnega časa, da primejo za orožje v Glasgovo, Liverpoolu in Londonu. Koliko je na tem resnice, koliko bujne domišljije, ne moremo povedati. "Orangisti" se imenujejo potomci Angležev, ki so pod raznimi vladami posedli zemljo domačinov, ker so Orangisti iz Holandskega v 17. stoletji zasedli angleški prestol, in se je tačas mnogo Angležev naselilo na Irsko; imenujejo se ti na Irskem vdomačeni Angleži "Orangisti", ti so pa, se vé, da najhujši zoprniki "Homerulebill", ki daje Irski samoupravo, njih je posebno veliko v okraji Ulster, in tam kujejo zaroto zoper Gladstonovo vlado, ki si prizadeva poravnati starodavne krivice, storjene irskemu narodu.

Izvirni dopisi.

Iz Špitaliča, 1. junija. (Dodatek k dopisu iz Šenturške gore o "Firštovi mizi".) K. P. V št. 120 popisuje gosp. dopisnik iz Šenturške gore najdeno kamenito mizo ktera bi imela biti tako imenovana "Firštova miza", ker je pa omenjena miza jako površno v Valvazorji opisana, se ne more določiti, je-li miza prava ali ne. Morda vstrežem, ako priobčim tu natančnejši popis, po katerem se lahko spozná istinitost prave "Firštove mize". Miza je bila taka-le: Miza je okroglo-podolgovati kamen, 34 palcev dolg, 25 palcev širok, 16 palcev debel, z napisom:

Anno 1564

Die 29. Aprilis

Carl. Archidux Austriae

hic pransit

* * *

in je na prostem, kjer ravno Bistrica iz skalnatih razpoklin (Predeslja) priteče. Tukaj je nadvojvoda Karol, potem ko je dan poprej v Ljubljani (kar še poklonilni stol na Rotovži spričuje), sprejemal dokaze zvestobe, od tod ima imenovani kraj zgodovinski pomen.

Misli se, da je nadvojvoda prišel na lov divjih kôz, kar pa ni vrjetno, ker kakor napis kaže, ta čas ni vgođen za lov divjih kôz, ker večina snežnikov je še z snegom pokrita; pač pa bo gotovejši, da je prišel na lov divjih petelinov, katerih se ravno tam mnogo nahaja. Želeti je, da bi se ta starodavni spominek poiskal; naj bi se toraj gospodje, ki se z izkopavanjem starin pečajo, tudi tu sim potrudili. Morda se še kaj zanimivejšega najde, ker omenjajo se neki divji grobi na levi planini Bistrice. Misli se, da so Firštovo mizo nevedneži v vodo zvalili misleči, da mora tu kak zaklad zakopan biti; (drugi pa pravijo, da so jo Bistriški drvarji, ki so bili nekdanj večinoma vojaški beguni, v Bistrico vrgli, ker so jo tuji hodili gledat, vsaj tako sem slišal ljudi o tem govoriti. Pr. vred.).

Iz Dolenje vasi pri Ribnici, 4. junija. Danes popoldne ob 1/2 2. uri se je nebo prevleklo z črnimi oblaki in je začelo se bliskati in treskati. Žalibog, da je huda ura tirjala tudi svojo žrtev! Šla je namreč na delo družina Gorše-tova iz Rakitnice — stara mati, mati in njene 3 hčere —, izmed katerih je starejšo 15letno Miciko, ki je imela motiko na ramí, strela ubila, ter ji je obleka začela na hrbtu goreti. Tudi druge je bil puh podrl, vendar so se kmalo zavedle.

Iz Hotiča, 5. junija. (Zahvala.) Preč. g. Mat. Absec, tukajšnji duhovni pastir in ob enem predsednik krajnemu šolskemu svetu, je naši šoli podaril zraven več knjig raznega zapopadka tudi jeden harmonij v najboljem stanu. — Za ta velikodušni dar izrekam najpresrečnejšo zahvalo v imenu vse občine. Bog plačaj!

Iz Škocijana pri Mokronogu, 5. junija. Tik ceste iz Škocijana proti Dobrovški vasi so pretečeni teden na njivi posestnika Kranjca kamenj lomili ter našli sledeče starinske reči: eno vrečo 40 cm. visoko, 1 skledo s premirjem 30 cm., zlati perstan, 2 naročnika, meč in več drugih reči.

Iz Štange, 4. junija. Na dan sv. Antona Pad., t. j. 13. junija prihaja sem veliko ljudi, zato se s tem naznanja, da se bo shod sv. Antona obhajal binkoštno nedeljo. Navadne procesije od sosedov pridejo po prazniku prvi dan. — Suša je velika; tri tedne ni bilo že dežja. Napravljá se nam vsaki dan, a vendar pri nas ne more iti. Trava se kar suši, kjer ni v senci ali med drevjem. Vročina je taka, kakor o sv. Jakobu. Ljudje precej čutijo revo in šibo. Zato so zdaj tihi in bolj mirni. V cerkev gredé molijo skupno na glas. — Šli smo danes prosit za dež in v Mali Štangi ga je res že nekaj bilo. Bog ga naj nam tudi skoraj pošlje!

Domače novice.

(Procesija za sveto leto) bila jo prva v četrtek, v god vnebohoda Gospoda našega, ktere so se vdeležili premilostni knezoškof, korarji, bogoslovci in veliko število vernikov (okoli 3000). Šla je iz stolne v cerkev Frančiškansko, Šempetersko nazaj v Šenklaško, kjer se je po opravljenih molitvah za sv. odpustke podelil blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.

(Preč. gosp. Božidar Raič) je v soboto še šetal v Latermanovem drevoredu, a v nedeljo jutraj, bolan v glavi in na obistih, umrl nagloma za srčnim mrtvdom. Pogreb bo jutri ob 1/2 6. uri zvečer s Tržaške ceste šte. 5 na pokopališče sv. Krištofa v Ljubljani.

(Pozor, narodnjaki!) Razburjenost, ktero je povzročila nesrečna turnerska svečanost Anastaziju-Grūnu (?) na čast prirejena, ni še polegla se. V petek in v soboto zvečer so se ljudje v trumah zbirali v okolici križanske cerkve iz radovednosti, kaj bo, ker so se razne lažnjive govorice trosile po mestu. Vsled tega je mestna gosposka včeraj razglasila, da je prepovedano zbirati se pod milim nebom in vse ulice okoli križankov so bile zastavljene s stražami. Sinoči se je mnogo ljudi nabralo v „Zvezdi“ in nje okolici, pa so se kmalo razkropili, ko so se prikazale vojaške in žandarske patrolje. Tako stvar ne more ostati in skrajni čas je, da se ljudstvo umiri. Vsak, komur je za dobro stvar, naj bi delal na to in pripomogel, da ljudje sprevidijo, da sila nikdar ni dobra, in da je nepostavno dejanje prepovedano po Božjih in posvetnih postavah. Taki prizori, kakoršne smo doživeli zadnje dni, so le voda na mlin naših narodnih nasprotnikov, ki so na videz razjarjeni zavoljo blamaže, ktero so skupili, v resnici pa se na tihem veselje vsacega izgreda. Zato si prizadevajo na vso moč, povečavati nered, kiso se zgodili, in najprejdrnejše laži po svojih novinah pošiljajo med svet. Oni ne želé nič družega, kakor to, da bi nemir le še rasel, in neredi da bi se ponavljali in razširjali. Potem bo moral močnejša roka seči vmes in naši nasprotniki se nadejajo provrata, ki bo — njim na korist. In kaj tacega ni nemogoče, bati se je tega celó po vsi pravici. Položaj je jako resen in nevaren. Če ne bo miru, utegne narodna stvar trpeti veliko škodo: to naj pomisli vsak rodoljub. Kdor hoče zvedeti, kaj nameravajo naši politični nasprotniki in kako hoté izkoristiti zase zdanje obžalovanja vredne razmere, ta naj samo pazljivo prebere interpelacijo, ktero je dr. Menger v soboto stavil v poslanški zbornici državnega sveta.

(Izredni občni zbor „Sokola“) izvršil se je v soboto zvečer ob obilni vdeležitvi jako lepo, mirno in dostojno. Predsedoval je podstarosta g. Nolli, ki je zbrane primerno pozdravil. Po nagovoru se je pričela volitev novega odbora in so bili izvoljeni: g. Ignacij Valentinčič za starosto. Za podstarosto ostal je zato že poprej izvoljeni g. Srečko Nolli. V odbor so prišli gg. A. Jeločnik, P. Skale, Armič, Kališnik, Knific, Majar in Mulaček. Med posamičnimi nasveti nam je omenjati onega, ki ga je stavil g. Ivan Železnikar, da naj bi izredni občni zbor slovenskemu pisatelju g. Jos. Stritarju, ki danes na Dunaji dvajsetletnico svojega pisateljavanja praznuje, izrazil telegrafičnim potom čestitko, kar se je še tisti večer zgodilo. Prvi sokolski izlet se je odločil v Laverco pod Ljubljano; čas mu bo določil odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) v Seicih pri Škofjiloki dobila je potrjenje od ministerstva notranjih zadev.

(Ustanovitev podružnice družbe sv. Cirila in Metoda) za Metliški okraj s sedežem v Metliki dovolilo je c. kr. ministerstvo za notranje zadeve.

(Zabavni vlak) popelje se tudi letos ob binokostnih praznikih v Postojno, na Reko, v Pulj, Trst, Gorico in Benetke ob jako znižanih cenah.

(Nesreča nad nesrečo.) Iz Adlešič pri Črnomlju se nam poroča: Tu vtonila je v Kolpi v četrtek, na praznik vnebohoda, šolarica Bara Krstolič, stara 11 let. Tudi na Vinici vtopil se je v sredo jeden deček.

(Dolenjsko pevsko društvo) priredi na binokostni ponedeljek, t. j. 14. junija t. l. izlet iz Rudolfovega v Trebnje. Pevci odrinejo iz Rudolfovega ob 1. uri popoldne. K obilni vdeležitvi vabi vse svoje domače in vnanje izvršujoče in podperne člane in druge prijatelje petja

odbor dol. pevskega društva.

(Toča je pobila) dné 31. maja po Zajčjem vrhu v Novomeškem okraji in je posebno po vinogradih veliko škodo napravila. Kmetje, zavarujte si svoje pridelke.

(† Ivan Dolinar) vrednik in izdajatelj „Jurja s pušo“ v Trstu umrl je včeraj (v nedeljo) popoldne proti 10. uri po kratki bolezni v 46. letu svoje

dobe. Rodil se je ranjki v Loki na Gorenjskem, kjer je tudi prvo oliko prejel. V mladeniški dobi leta 1859 ga že najdemo prostovoljca 7. v lovskem batalijonu, kjer je bil v vojski na Laškem ranjen, vjet in v Pariz odpeljan. Za dokazano hrabrost odlikoval ga je presvitli cesar z srebrno svetinjo. Ranjki je bil eden prvih oračev slovenske ledine v Trstu in na našem Primorji, za kar ni štedil ne časa, ne truda in ne denarja. Zato je pa tudi ni vasi in ne hiše v okolici Tržaški, kjer bi Dolinarja ne bili poznali. Ranjki Dolinar je bil ustanovitelj: društva in lista „Edinosti“, „delavskega podpornega društva“, „Tržaškega Sokola“, „Rojanske čitalnice“ in posebno v prvih časih v družbi še nekterih drugih rodoljubov duša vsega slovenskega gibanja ob Adriji. O njem se lahko reče, da gledé Slovinstva ni zastoj živél. Veliko, silno veliko je storil, a še več bi bil lahko, ko bi ga ne bila prezgodaj pobrala nemila roka blede smrti. Mrtvaški spreved bode iz stanovanja Via Ferriera št. 323 v torek ob 6. uri popoldne. Naj v miru počiva!

Telegrami.

Celje, 7. junija. Danes še le smo sprejeli razglas okrajnega glavarstva z dné 26. majnika, da obrok za reklamacije veleposestnikov gledé volitve okrajnega zastopa preteče 9. junija. Zapisniki pomanjkljivi. Pozor!

Dunaj, 7. junija. Poslanska zbornica predložila je vladi načrt o preskrbljenji vojaških vdov in sirot in to brez razločka naj so tiste po častnikih ali po moštvu iz stalne armade, mornarice, deželne brambe ali pa domobrana.

Budapešt, 7. junija. Sinoči so se zopet ponavljali poskusi malih demonstracij proti generalu Janskemu. Redarstvo je nalete povsod zabranilo, vojaki so pa ceste zaprli. Več je ranjenih, mnogo oken pri štacunah razbitih.

Pariz, 7. junija. Princ Napoleon poslal je deputatom pismo, v katerem ugovarja izgonu Napolenovičev kot njihov starašina. Pravi, da če jih preženó, se bo vsled tega sovraštvo do sedanje vlade pri mestjanstvu le pomnožilo in se bo domača notranja vojska pričela.

Pariz, 6. junija. Ministerski svet je zavrgel načrt komisije o splošnjem izgonu princev; pač pa je sprejel načrt, da se izženo pretendentje, z ostalimi principi naj pa vlada postopa, kakor se ji ljubi.

Benetke, 6. junija. V poslednjih 24 urah je tukaj za kolero zbolelo 30 ljudi, umrlo pa 10.

Umrli so:

3. junija. Anton Polak, hišnega posestnika sin, 6 1/2 ure, Dunajska cesta št. 19, slabost.

4. junija. Leopold Pengov, gostač, 25 let, sv. Florjana ulice št. 9, jetika. — Liza Stibil, zasebnica, 72 let, Kladezne ulice št. 16, vodenica. — Avgust Sličar, trgovčev sin, 2 mes., Dunajska cesta št. 13, Bronchitis.

V bolnišnici:

3. junija. Jožef Dolinar, delavčev sin, 2 leti, slabost.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 30 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 85 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	117 „ — „
Papirna renta, davka prosta	102 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	885 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 40 „
London	126 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 01 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	62 „ — „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		znakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	731-98	+15-8	brezv.	oblačno	
5. 2. u. pop.	730-80	+18-4	sl. jvzh.	oblačno	3-10
9. u. zveč.	729-99	+16-2	sl. jvzh.	jasno	dež
7. u. zjut.	728-43	+14-2	brezv.	megla	
6. 2. u. pop.	728-88	+21-2	sl. zap.	del. jasno	0-00
9. u. zveč.	729-31	+16-4	sl. zap.	del. jasno	dež

V saboto jutraj oblačno, ob 10. dopoldne čul se je od daleč grom, popoldne se je pa zjasnilo. Srednja temperatura 16-8°, za 0-8° nad normalom. V nedeljo jutraj nekaj megle. Ob 9. nekoliko črnih oblakov, potem pa zopet jasno in zdatno se je zrak ohladil. Zvečer ob 10. se je vremenu bliskalo na zapadu in jugozapadu, proti jutru je pa dež jel rositi. Srednja temperatura 17-3°, za 0-6° pod normalom.

Prežalostnim srcem naznanjam v svojem in v imenu rodbine vsem prijateljem, znancem in rodoljubom, da je danes ob 7. uri zaran po dolgi bolezní previden se svetstvi mirno v Gospodu zaspal v 60. letu svoje dobe predragi mi bratranec čest. gospod

RAIČ BOŽIDAR,

župnik pri sv. Barbari v Halozah, državni in deželni poslanec, ustanovnik in odbornik „Matice Slovenske“, usta novnik „Narodnega Doma“ v Ptuiju, odbornik okrajnega zastopa in član okrajnega šolskega sveta Ptujkega, član mnogih narodnih društev itd. itd.

Pogreb bode v torek 8. junija ob polušestih zvečer s Tržaške ceste št. 5.

Sv. zadušnice služile se bodo pri čč. oo. frančiškanih v četrtek 10. t. m. ob 9. uri zaran.

V Ljubljani, 6. junija 1886.

Raič Anton,

c. k. profesor.

(1)

Št. 10030.

Razglas.

Poslednja dva večera se je na trgu pred križevniško cerkvijo in po ulicah, ki tje drže, motil javni red in mir.

Tega motenja miru ni bilo moči preprečiti zlasti zaradi velike množice radovednih ljudi, ki so tam okoli postajali in postopali.

Tako zbiranje ljudi z ene strani nehoté tistim, ki kalé mir, potuho daje in pospešuje njih namero, z druge strani pa zeló otežkoči in celó popolnem onemogoči delovanje javnih redarstvenih organov.

Vsako tako zbiranje ljudi torej utegne postati nevarno javnemu miru in redu, tedaj ne sme trpeti se in bodi s tem izrečno prepovedano.

Mestni magistrat pozivlje miroljubivo stanovništvo deželne stolice in je prosi, naj ga podpira pri izpolnjevanji težavnega in odgovornosti polnega mu naloga, naj se ogiblje vsacemu nabiranju ljudi pod milim nebom in naj sploh dela na to, da se mir in red vzdržita v javnem interesu.

Hišnim gospodarjem je družino, obrtnikom pomočnike in učence ob večernih urah kolikor moči držati pri domu.

Kdor se pri kakem zbiranju ljudi ne pokori pozivu javnih redarstvenih organov, da je iti narazen, zakrivi kaznjivo dejanje, katero je po §. 283. k. z. kaznovati z zaporom do meseca dni.

Proti tistim, ki kalé mir, bode gosposka postopala z vso postavno strogostjo.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 6. junija 1886.

Župan: Grasselli.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

bolezni na plućih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi! (28)

Knjižica o tem razpošilja se zastoj.

Zavitek čaja veljá 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolffsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Predelat

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8° Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gl. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in knjičevnosti naše bode zategadelj hvalečen francoskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.